

Prostorová analýza voleb seminář 1

Organizace seminářů

- Program v sylabu se může změnit v orientační
 - Pokud nebude v předstihu uvedeno jinak, literaturu k seminářům čtete PŘED seminářem
- Dnes: data, příprava dat
- Příště: vytváření mapy
- Přes příště: popisné statistiky, korelace
- Nakonec: „prostorové“ metody
- Úplně nakonec: shrnutí/opakování ???

Semináře

- K čemu jsou:
 - Jak zjistit z agregovaných dat užitečné informace o volebním chování
 - Prakticky využitelné zejména pro práci s volbami, ke kterým se nedělají průzkumy veřejného mínění
 - Rozvoj dovedností v oblasti statistických metod
 - Počítáme s tím, že něco umíte z podzimního kurzu
 - Seznámení s „kartografickými“ metodami
 - Zpracování analýz pro seminární práci
 - OBSAH SEMINÁŘŮ ANI LITERATURY URČENÉ K SEMINÁŘŮM NEBUDE SOUČÁSTÍ ZKOUŠKY
 - Osvojení si dovedností a znalostí bude otestováno seminární prací
 - Literaturu rozhodně čtěte

Seminární práce

- Cíl: popsat a vysvětlit rozdíly v podpoře kandidátů v senátních volbách
- Jednotlivé kroky
 - Popis volební podpory pomocí map
 - Popis volební podpory pomocí deskriptivních statistik
 - Popis vývoje volební podpory pomocí analýzy souvislosti s předchozími volbami
 - Vysvětlení rozdílů v podpoře kandidátů v obcích pomocí regresní analýzy
- PRO ZPRACOVÁNÍ PRÁCE BUDOU DŮLEŽITÉ JAK INFORMACE Z TOHOTO KURZU, TAK Z PODZIMNÍHO KURZU O KVANTITATIVNÍCH METODÁCH

Seminární práce 2.

- Jednotlivé kroky budou konkrétněji zadány na dalších seminářích
- Finální práce bude kompilací úkolů + úvod, závěr, literatura, propojení jednotlivých částí vysvětlujícími pasážemi
- V hodnocení bude také zohledněno, jakým způsobem byly vyřešeny výtky sdělené v hodnocení úkolů

úkoly

- Za účast na seminářích a za odevzdání všech úkolů získáte 10 bodů
- Neodevzdání některého z úkolů = 0 bodů
- Úkoly samotné nebudou nijak hodnoceny, jen vám přinesou zpětnou vazbu
 - Odevzdaný úkol, který neřeší zadání, bude považován za neodevzdaný
- Neúčast na semináři je možná, ale přístup k materiálům k danému semináři budou mít jen zúčastnění
- Termín odevzdání bude sdělen vždy se zadáním úkolu (obvykle půjde o pondělní půlnoc před středečním seminářem)
- Zadání úkolu bude zveřejněno vždy na konci semináře
- Odevzdání úkolů vede k vyšší šanci vytvoření kvalitní seminární práce (a tedy k vyšší šanci na dobré bodové hodnocení)

Jak nachystat data?

Data – volební výsledky

- 2 možnosti jejich zisku
 - Volby.cz
 - Otevřená data
 - (žádost na ČSÚ – v případě dat, která nejsou v otevřených datech)

 - Data za obce
 - S okrsky je těžká práce
 - Je známé jen aktuální vymezení okrsků
 - <https://volby.tmapy.cz/>
 - [https://geoportal.cuzk.cz/\(S\(b01ot40jeylb2gpdapgd3mtk\)\)/Default.aspx?lng=CZ&mode=TextMeta&side=dsady_RUIAN_vse&metadataID=CZ-00025712-CUZK_SERIES-MD_RUIAN-STATY-SHP](https://geoportal.cuzk.cz/(S(b01ot40jeylb2gpdapgd3mtk))/Default.aspx?lng=CZ&mode=TextMeta&side=dsady_RUIAN_vse&metadataID=CZ-00025712-CUZK_SERIES-MD_RUIAN-STATY-SHP)

Volby.cz

- Otravná manuální práce
- Možnost obejít automatizovaným stahováním (tzv. webscrape)
- Skript lze napsat v VBA/pythonu (excel) nebo v R
 - To se tady učit nebudeme
 - Pokud chcete stahovat data z volby.cz nebo z jiných serverů se systematicky uspořádanými tabulkami, pak se tato schopnost velmi hodí
 - <http://analystcave.com/web-scraping-tutorial/>
 - <http://analystcave.com/excel-tools/excel-scrape-html-add/>
 - <https://www.promptcloud.com/blog/how-to-use-excel-to-scrape-websites>

Otevřená data

- Součást serveru volby.cz
- <http://volby.cz/opendata/opendata.htm>
- Obsahuje systematizovanou informaci o kandidujících subjektech (**registry**) a volebních výsledcích (**okrsková data**)
- Stažení zazipované složky

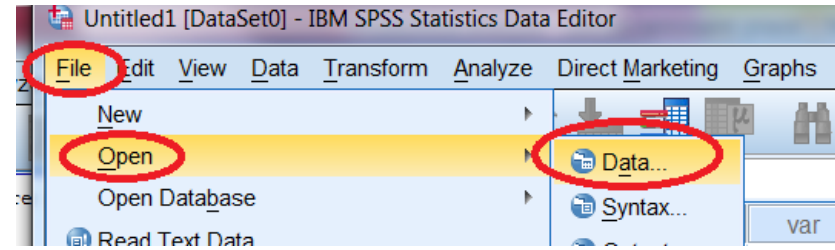
Úprava excelového souboru

- Vyfiltrovat svůj obvod
 - Data – filtr – obvod – číslo obvodu
- Vyfiltrovat druhé kolo
 - Data – filtr – kolo – 2 – ctrl+a – ctrl+c – ctrl+n – ctrl+v
- Souhrn dle obce
 - Data – souhrn – u změny ve sloupci OBEC; použít funkci součet; označit všechny položky od VOL_SEZNAM, kromě KC – ok
- Výsledek do nového sešitu
 - ctrl+a – ctrl+c – ctrl+n – klepnout pravým do první buňky a vložit jako hodnoty
- Upravit nový sešit
 - Vložit sloupec za sloupec OBEC – nový sloupec pojmenovat „Celkem“ – rozdělit sloupec obec (data – text do sloupců – oddělovač – mezera – ok) – seřadit dle celkem – smazat data v řádcích, které neobsahují slovo celkem - smazat prázdné sloupce, sloupce kde jsou jen nuly a sloupec celkem
 - Přejmenujte sloupce HLASY01, ...,HLASYX podle jmen uvedených v registrech
- ctrl+s – název: obvodN_II
 - Před uložením přejmenovat také list
 - Název sešitu krátký, bez mezer a diakritiky

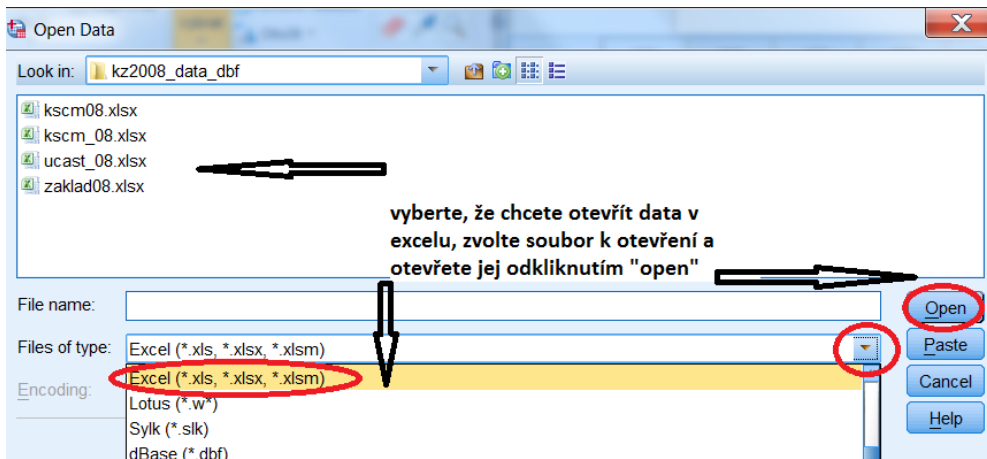
- V původním sešitu označit a smazat data za 2. kolo
- Zrušit filtr za kolo
- Upravit data za 1.kolo
- Souhrn dle obce
 - Data – souhrn – u změny ve sloupci OBEC; použít funkci součet; označit všechny položky od VOL_SEZNAM, kromě KC – ok
- Výsledek do nového sešitu
 - ctrl+a – ctrl+c – ctrl+n – klepnout pravým do první buňky a vložit jako hodnoty
- Upravit nový sešit
 - Vložit sloupec za sloupec OBEC – nový sloupec pojmenovat „Celkem“ – rozdělit sloupec obec (data – text do sloupců – oddělovač – mezera – ok) – seřadit dle celkem smazat prázdné sloupce, sloupce kde jsou jen nuly a sloupec celkem
 - Přejmenujte sloupce HLASY01, ...,HLASYX podle jmen uvedených v registrech
 - Za název v každém sloupci přidejte „_2“
- ctrl+s – název: obvodN_II
 - Před uložením přejmenovat také list

Spojení 1. a 2. kola a přidání dalších dat

- SPSS
- Přidání dat
 - Z předchozích voleb
 - Ze sčítání lidu
 - Z jiných zdrojů (MPSV, MŠMT, cokoli,...)

- Otevřete soubory, které chcete propojit, v SPSS

- Po otevření tabulek začněte se spojováním.

- Nejprve je nutné seřadit data v každé spojované tabulce podle sloupce OBEC

*Untitled2 [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

1 : OBEC 505927

	OBEC			BALKY	ODEVZ_OBAL	F
1	5059			15770	15526	
2	5061		1343	486	484	
3	5062		3564	1291	1277	
4	5064		1100	370	369	
5	5067		3497	1046	1041	
6	5067		2754	1141	1128	
7	5071		859	291	291	
8	5072		992	462	456	
9	5072		4389	1602	1595	
10	5073		1048	272	268	
11	507504	1	2664	765	753	
12	507580	1	5545	1480	1454	

Kliknout pravým a zvolit "sort ascending"

Spojení dat

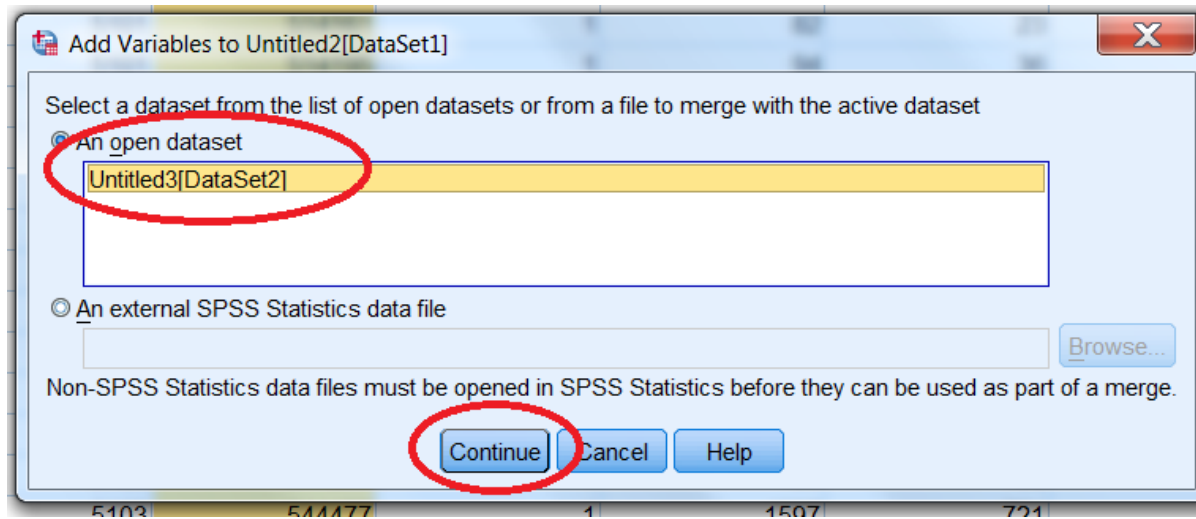
- Spojování začněte od 1. kola posledních voleb (v úkolu nejlépe od účasti v krajských volbách)

1 : OBEC

	EK	VOL_SEZNAM	VYD_OBALKY	ODE
1				
2				
3				
4				
5	1	107		44
6	1	117		42
7	1	309		139
8	1	597		250
9	1	334		138
10	1	129		58
11	2	147		41
12				
13				
14	1	1597		721

v okně s otevřeným souborem UCAST_ROK
v nabídce "Data" zvolte položku "Merge Files"
a poté "Add Variables"

- Vyberte

Add Variables from DataSet2

Excluded Variables:
KOLO(*)

New Active Dataset:
VYD_ OBEC
VYD_ OBALKY(*)
ODEVZ_ OBAL(*)
PL_ HL_ CELK(*)
Papuga(*)
Stiborský(*)
Skařupa(*)
Vlček(*)
Opálka(*)

Key Variables:
OBEC

**proměnnou OBEC
přesuňte přes toto
okno do pole Key
Variables**

Zaškrkněte obě pole

Match cases on key variables
 Cases are sorted in order of key variables in both datasets

Both files provide cases
 Non-active dataset is keyed table
 Active dataset is keyed table

Indicate case source as variable: source01

(*)=Active dataset
(+)=DataSet2

OK Paste Reset Cancel Help

509736

1

1196

486

481

415

Sčítání lidu

- https://www.czso.cz/csu/czso/otevrena_data_pro_vysledky_scitani_lidu_domu_a_bytu_2011_slodb_2011
- **Výběr údajů ze SLDB 2011 za obyvatelstvo, domy a byty, domácnosti a vyjížďku**
 - Popis dat
 - Obyvatelstvo (excel v csv. složce)
 - Po otevření: data – text do sloupců – oddělovač: čárka
 - Vyfiltrování obcí: data – filtr – typuz_naz: obec
 - Vykopírování do nového sešitu
 - Přejmenování sloupců (pomocí souboru popis dat)
 - Zjednodušení a zkrácení názvů! (jinak problémy v SPSS)
 - Smazání údajů jen za ženy/muže
 - **Výběr sloupců závisí na teoretických předpokladech**

- Spojení stejným způsobem jako výše
- Export do isu
- Smazání obcí „navíc“
- Vypočtení procent

Nezaměstnanost

- <https://data.mpsv.cz/web/data/vizualizace5>
- Data neobsahují identifikační kód
- Stažení dat za každý okres, do kterého zasahuje senátní obvod
- Připsání identifikace okresu do sloupce tabulky
- Seřazení dle okresu a obce
- Připsání kódu ze struktury území
(https://www.czso.cz/csu/czso/i_zakladni_uzemni_i_ciselniky_na_uzemi_cr_a_klasifikace_cz_nuts)

Data

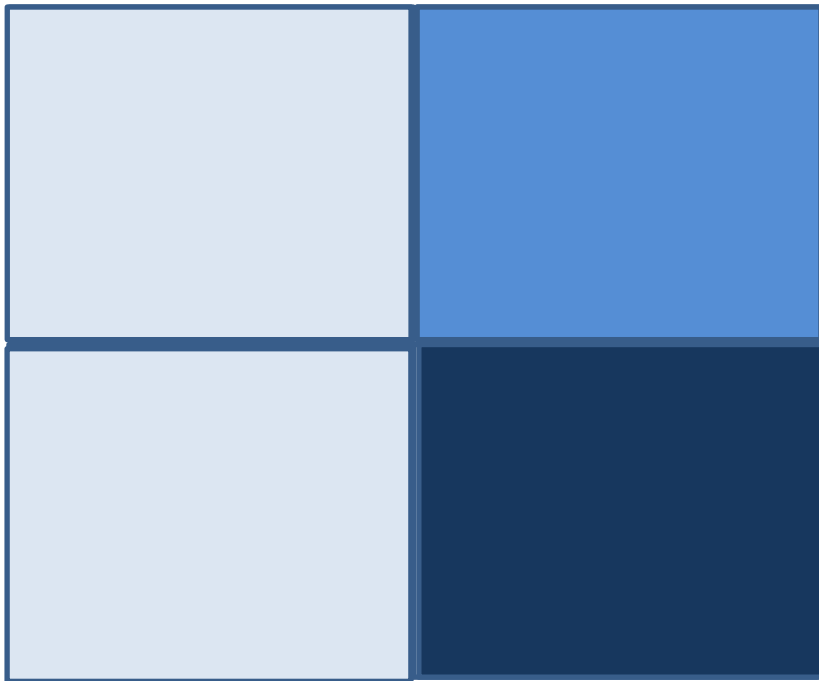
Úvodem

- Prostorová analýza x analýza v prostoru
 - V **politologii** se prostorové hlasování (spatial voting) a prostorová analýza voleb (spatial analysis) týká myšleného politického prostoru
 - V **geografii** se prostorová analýza týká fyzického prostoru
- Kvantitativní = potřeba vhodných dat
- V tradičním pojetí prostorové analýzy se neuplatňují jiné než kvantitativní metody

Povaha dat

- Agregovaná data
- Kardinální
- Prostorové
a časové zařazení

Princip vzniku agregovaných dat

- Různě vysokí lidé
- V několika místnostech
- Agregace dat
 - Jen jeden údaj za místnost
 - Různé situace mohou vést ke stejnému výsledku

Jméno	Adresa	věk	účast	strana	vyznání	EA
Karel J.	Údolní 5	18	Ano	ČSSD	ateista	zaměstnanec
Jana B.	Údolní 2	73	Ano	ČSSD	ateista	důchodce
Jiří K.	Údolní 12	34	Ne	-	ateista	OSVČ
Květa D.	Údolní 7	45	Ano	ANO	ateista	zaměstnanec
Tomáš V.	Marešova 3	98	Ano	ODS	ateista	důchodce
Marie H.	Marešova 7	26	Ne	-	katolík	zaměstnanec
Jan Z.	Marešova 5	22	Ano	TOP09	ateista	OSVČ
Eva A.	Jaselská 4	73	Ano	KSČM	ateista	důchodce
Zdeněk C.	Jaselská 9	55	Ne	-	ateista	zaměstnanec
Pavel N.	Jaselská 24	23	Ano	ANO	ateista	student
Anna R.	Jaselská 35	64	Ano	ANO	ateista	důchodce
Emil M.	Obilní trh 2	48	Ano	ČSSD	ateista	zaměstnanec
Lucie S.	Obilní trh 8	47	Ano	KDU	ateista	zaměstnanec
Milan T.	Obilní trh 13	49	Ne	-	katolík	OSVČ

Údolní

Marešova

Jaselská

Obilní trh

Jméno	Adresa	věk	účast	strana	vyznání	EA
Karel J.	Údolní 5	18	Ano	ČSSD	ateista	zaměstnanec
Jana B.	Údolní 2	73	Ano	ČSSD	ateista	důchodce
Jiří K.	Údolní 12	34	Ne	-	ateista	OSVČ
Květa D.	Údolní 7	45	Ano	ANO	ateista	zaměstnanec

$$(18+73+34+45)/4$$

$$3 \times \text{Ano} / 4$$

ulice	Průměrný věk	účast	ČSSD	ANO	KSČM	ODS	TOP	KDU	kato líci	zaměs tanci	Poč et
Údolní	42,5	75	66,6	33,3	0	0	0	0	0	50	4
Marešova	48	66,6	0	0	0	50	50	0	33,3	33,3	3
Jaselská	50,1	75	0	66,6	33,3	0	0	0	0	25	4
Obilní trh	48	66,6	50	0	0	0	0	50	33,3	66,6	2

EKOLOGICKÁ CHYBA

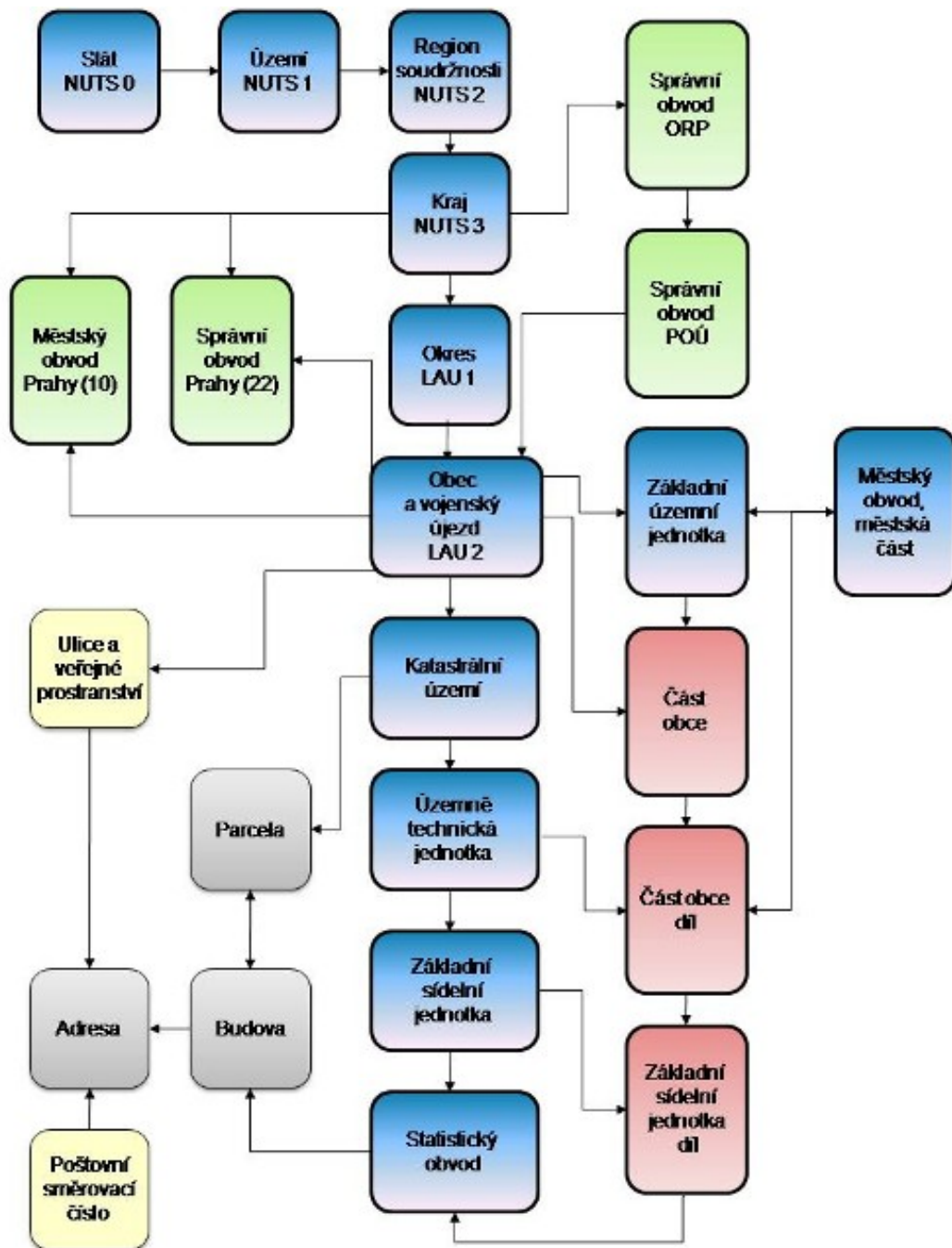
- V procesu agregace se ztrácí informace
- Nelze hovořit o pozorovaných vztazích jako o platných pro individuální voliče
 - V našem případě: tam kde je nějaký katolík získala hlas KDU nebo TOP09. Přitom ale oba katolíci nevolili.
 - V reálném světě nejsme schopni věrohodně z agregovaných dat věrohodně rekonstruovat individuální vztahy
 - Rozdíl akademický výzkum X práce v kampani

Specifika prostorových dat

- Autokorelace (více seminář 3)
 - „vše souvisí se vším, a co si je blíž, to spolu souvisí více“
 - Porušení předpokladu o nezávislosti pozorování
- Nestacionarita (více seminář 4)
 - Volební chování jedné společenské skupiny se může v prostoru lišit (katolíci ve Valašských Klouboucích x katolíci v severních Čechách, podnikatelé v Praze x podnikatelé na Svitavsku)

Velikost polygonu

- Malý region = vysoká homogenita/
vysoký „šum“
 - Velký region = nízká homogenita/
nízký šum
- Funkční x administrativní region

- <http://apl.czso.cz/irso4/cisel.jsp>

- Viz

- <http://www.cuzk.cz/Uvod/Produkty-a-sluzby/RUIAN/2-Poskytovani-udaju-RUIAN-ISUI-VDP/Ciselniky-ISUI/Nizsi-uzemni-prvky-a-uzemne-evidencni-jednotky.aspx>

Zdroj: google.maps.com

Rozdíly mezi měřítky

	nezaměstnanost		vš		Počet obyvatel		OSVČ		
	min	max	min	max	min	max	min	max	
Brno	9,4		20,6		385913		14,19		1
Městské části	5,8	11,9	11,1	32,5	577	64316	9,2	18,3	29
„Čtvrtě“	0	23	0	39	5	26781	6	75	59
ZSJ	0	100	0	75	0	12836	0	100	264

- kvůli značným rozdílům ve velikosti jednotek je obvykle vhodné používat váhy

Důsledky „měření“ (sběru dat)

- V socio-ekonomické analýze obvykle není problém s chybějícími daty za místa
- Problém s chybějícími daty pro čas (mnoho údajů je zjišťováno jen z cenzu)
- Bojkot sčítání (např. Řekové v Albánii, Albánci v Makedonii a Srbsku, ...)
 - V ČR otázka víry a vyznání v roce 2011

Data za obce dostupná každoročně (nebo častěji)

- Počet obyvatel
- Věkové složení
- Pohyb obyvatelstva (narození/zemřelí, přistěhovalí/vystěhovalí)
- Bytová výstavba
- Nezaměstnanost (měsíčně)
- Rozpočty obcí
- Školská statistika

Shrnutí

- Agregovaná data
 - Nebezpečí ekologické chyby
- Kardinální proměnné
 - Možnosti pro využití řady statistických nástrojů
- Prostorová data
 - Narušení obvyklých předpokladů
 - Otázka měřítkové úrovně
 - Otázka spolehlivosti dat

Úkol

- Vytvořit datovou matici obsahující:
 - Podporu kandidátů v senátních volbách 2010 a 2016
 - Podporu stran ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017 a 2021 (pozor na názvy! – za každý název umístěte něco jako „_PS17“)
 - Podporu stran v krajských volbách 2016 a 2020
 - Spočítané rozdíly mezi volbami (viz video „uprava vzorcu“)
 - Vybraná data ze sčítání lidu a jiných zdrojů
- A4 vysvětlující, proč jste zvolili dané proměnné (= teoretické předpoklady/odkazy k teorii)
- Odevzdání do půlnoci 13. 3. 2022.

Četba k příštímu semináři

- Parker – Asencio: Gis and spatial analysis for social sciences: coding, mapping and modeling
 - Xiii – xvi: Overview
 - 1 – 24: o GISu
 - **51 – 83: Thematic maps**